

Lärarhandledning till Nära hjärtat av Lena Wall

Innehåll

Sid 1-2 Bokens koppling till läroplanen LGR22

Sid 2-3 Pedagogiska tips

Sid 4 Korsords Quiz

Sid 4 Övning: Leda varandra

Sid 5 Viktiga länkar

Sid 5 Facit till Quiz

Introduktion

Lärarhandledningen består av en mall för bokanalys, förslag på frågor för diskussion, pedagogiska tips och en fysisk övning för eleverna. Sist finns ett korsord för både nöjes skull och för att se om eleverna har uppfattat alla detaljer.

Syftet med lärarhandledningen är att med bokens innehåll fundera över- och diskutera begrepp som mobbning och utsatthet, vänskap och svartsjuka, eftertänksamhet och ånger. Boken möjliggör också för eleverna att identifiera sig med huvudpersonen eller någon av karaktärerna samt ger dem en ökad förståelse om hur det kan kännas att vara så utsatt i en klass.

Bokens koppling till läroplanen LGR22

Skolans uppdrag:

”Språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga.”

I ämnet svenska ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att:

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang
- Urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer
- Söka information från olika källor och värdera dessa

I ämnet samhällskunskap ska eleverna enligt kursplanen ”utveckla förståelse för sina egna och andra människors levnadsvillkor, betydelsen av jämställdhet, hur olika intressen och åsikter uppstår och kommer till uttryck ...” Eleven ska få möjlighet att reflektera över dessa punkter:

- Hur individer och samhällen formas, förändras och samverkar

- Skillnader mellan människors ekonomiska resurser, makt och inflytande beroende på kön, etnicitet och socioekonomisk bakgrund.
- Sambanden mellan socioekonomisk bakgrund, utbildning, boende och välfärd.
- Begreppen jämlikhet och jämställdhet.

I ämnet religion ska eleven få möjlighet att reflektera över dessa punkter:

- Livsfrågor och sin egen och andras identitet
- Moraliska frågeställningar och värderingar utifrån etiska begrepp och modeller.
- Identitet och livsfrågor - Hur olika livsfrågor, till exempel vad som är viktigt i livet och vad det innebär att vara en bra kamrat, skildras i populärkulturen.
- Etik - Några etiska begrepp, till exempel rätt och orätt, jämlikhet och solidaritet.
- Vardagliga moraliska frågor som rör flickors och pojkars identiteter och roller, jämställdhet, sexualitet, sexuell läggning samt utanförskap och kränkning.
- Frågor om vad ett bra liv kan vara och vad det kan innebära att göra gott. Förståelse och medmänsklighet

Skolan ska främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten.

”Det etiska perspektivet är av betydelse för många av de frågor som tas upp i skolan. Perspektivet ska prägla skolans verksamhet för att ge grund för och främja elevernas förmåga att göra personliga ställningstaganden.”

Pedagogiska tips

1. Boken kan användas som högläsningsbok eller som klassuppsättning för tyst läsning.
2. Förslag på arbetsgång:

EPA

Ensam – Låt eleverna få en stunds tyst betänketid där de tänker igenom vad de själva tycker.

Par – Låt eleverna samtala två och två kring frågorna.

Alla – Lyft diskussionen i helklass och prata om den.

3. Mall för bokanalys

Handling

- Vad handlar boken om?
- Sammanfatta handlingen kort!

Personer

- Hur presenteras karaktärerna i boken? Genom sina handlingar, beskrivningar eller det de säger/inte säger?
- Får du reda på något om personernas egenskaper? Vilka är de i så fall?
- Hur ser personerna i boken ut, tror du?
- Vilket mål har huvudpersonen? När hen sitt mål? Vilka hinder och motgångar möter hen?
- Finns det flera huvudpersoner? Parallellhandlingar?

Miljö och tid

- Var och när utspelas boken?
- Vilken tid skildras? Vad i texten är det som får dig att tro att det handlar om just den tiden? Är det en kort eller lång period?
- Är handlingen kronologiskt eller hoppar författaren i tid och rum?

Språk

- Vilken typ av ord använder författaren? Är det lätta ord som du använder i vardagen, eller svåra och komplicerade ord?

Dina synpunkter

- Vad tyckte du om boken? Vad gillade du bäst? Skulle du rekommendera den?
- Handlade boken om det du trodde?
- Vad tyckte du om slutet?
- Vad får du ut av texten? Påverkar eller berör den dig?
- Tror du författaren vill lära dig något?

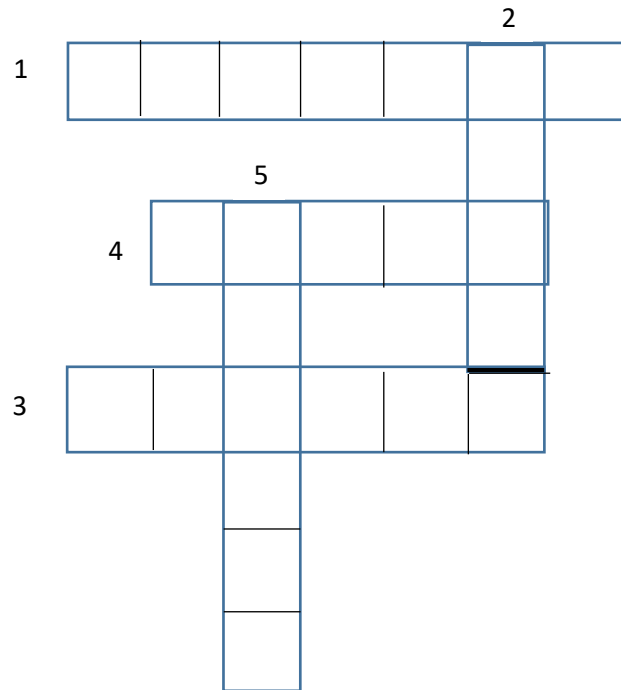
4. Att prata om med eleverna

Vem som helst kan bli utsatt för mobbning, men det förekommer nästan bara i otrygga miljöer. Det kan handla om utfrysning, elaka kommentarer, hot eller andra kränkningar. Ofta förekommer mobbning på skolor, och då är det viktigt att eleven vet att de kan gå till någon vuxen de litar på och be om hjälp. En studie visar att lärare kan förebygga mobbning genom att låta eleverna vara delaktiga och diskutera skolans värdegrund och klassrumsregler tillsammans. Detta med hjälp av samarbetsövningar, värdegrundsarbete, grupparbeten, rollspel, lekar och diskussioner i klassrummet.

5. Låt eleverna skriva brev till någon av karaktärerna i boken. Ämnen i brevet kan t ex vara tankar kring den personens agerande i boken, råd om hur karaktären kan hantera olika situationer eller om eleven har egna upplevelser som hen vill dela med sig av.

Korsords Quiz

1. Ur bokens titel
2. Nykomlingen
3. Randig kanelbulle?
4. Vikarien
5. Hanna och ...

Övning LEDA VARANDRA

Börja med att prata om vad som är bra att tänka på när någon leder en grupp. På vilket sätt är det lättast för gruppen att följa ledaren? Läraren börjar och står framför gruppen och rör sig långsamt, börja gärna med till exempel en arm och lägg på kroppsdelar efter hand. Efter ett tag frågar läraren om någon annan vill prova att leda, efter ytterligare ett tag får någon ny leda osv, tills alla som vill har stått framför gruppen. Även i denna övning kan ni samtala med eleverna efteråt.

Hur var det att vara ledaren och den som följer?

Hur kan man se vem som är ledare i andra sammanhang?

Fick du någon särskild känsla av att leda eller eventuellt av att se någon annan leda?

Viktiga länkar

www.friends.se

www.umo.se

Facit till korsords quizet:

1. Hjärtat
2. Alex
3. Flisan
4. Tobbe
5. Olivia